

Duben 2023

UKRAJINŠTÍ UPRCHLÍCI: NOVÍ OBČANÉ, NEBO DOČASNÍ SPOLUBYDLÍCI?

Jan Rovenský

Od začátku ruské invaze na Ukrajinu uteklo do Česka zhruba půl milionu lidí, především žen a dětí. Po více než roce trvání konfliktu se ukazuje, že stále není jasné, zda se ČR rozroste o stovky tisíc nových občanů, nebo po ukončení konfliktu se většina běženců vrátí domů. Výzev, kterým ukrajinští uprchlíci čelí, je celá řada, zejména pak v oblasti bydlení a lépe ohodnocené práce. Právě to se ukazuje jako důležitý faktor při jejich integraci do české společnosti. Ačkoli prvotní pomoc nastavená vládou pokryla požadavky uprchlíků, po roce se ukazuje, že Fialově kabinetu chybí dlouhodobá proaktivní strategie, která by řešila uprchlickou otázku.

Úvod

Je to víc než rok, co ruská vojska 24. února 2022 zaútočila na Ukrajinu. Po letech míru přinesla ruská agrese do Evropy další devastující válku. Kromě zničené infrastruktury, ekonomického úpadku a propadu životní úrovně znamená konflikt především obrovskou lidskou tragédií vyjádřenou nejen desítkami tisíc obětí, ale také více než osmi miliony lidí, kteří byli nuceni opustit své domovy.

Jednou z cílových destinací se pro běžence stala logicky Česká republika. A to z důvodu nejen relativní geografické blízkosti, ale zejména kvůli početné minoritě Ukrajinců, kteří v naší zemi ještě před ruskou invazí žila a pracovala. Po roce konfliktu počet státních příslušníků Ukrajiny dokonce překonal dosud největší menšinu, kterou byli Slováci.

Jsou ale Ukrajinci, kteří do Česka přijeli hledat útočiště, jen dočasní spolubydlíci, anebo se stanou našimi novými občany? Kdo jsou vlastně ukrajinští uprchlíci, kteří do ČR dorazili? Co dělají? Kde pracují? Kde bydlí? Chtějí se zde usadit natrvalo a zapustit kořeny, anebo čekají, až ničivý konflikt skončí a oni se budou zase moci vrátit a navázat na své dřívější životy? To jsou otázky, na které hledá odpovědi tato analýza.

Otevřená náruč Evropy

Od začátku války opustilo Ukrajinu podle posledních odhadů OSN přes 8,1 milionu lidí. V současnosti je v Evropě registrováno zhruba 5 milionu ukrajinských uprchlíků. Kromě tří milionů lidí, kteří našli útočiště v Polsku, Německu a Česku, přes 100 tisíc víz udělila například Británie, Francie, Itálie, Rumunsko, Bulharsko či Moldavsko. Asi 250 tisíc Ukrajinců našlo nový domov ve Spojených státech a Kanadě. Část Ukrajinců odešla do Ruska, odhady mluví o 2,8 milionu (dle OSN) až 5 milionech běženců (dle Ruska). Kvůli válce došlo k migraci i uvnitř Ukrajiny. Takzvaně vnitřně vysídlených lidí je 5,3 milionu (ukrajinští představitelé hovoří až o sedmi milionech lidí), z toho téměř polovina pochází z Doněcké a Charkovské oblasti, kde probíhají nejintenzivnější boje (Nguyen, 2023; „Ukrajinská uprchlická krize: aktuální situace“, 2023; Gavali, 2023).

Zaměříme-li se na Českou republiku, tak za minulý rok získalo dočasnou ochranu celkem 473 216 Ukrajinců prchajících před válkou. Jenom za loňský únor a březen vydaly úřady víza skoro 252 tisícům lidí. („Dočasnou ochranu v ČR loni získalo 473.216 ukrajinských uprchlíků před válkou“. 2023). Jen za první dva měsíce ruské agrese požádalo o ochranu přes 310 tisíc Ukrajinců, z toho přes dvě pětiny byli děti a mladiství většinou ve věku mezi 6 a 15 lety. Z dospělých uprchlíků představovaly ženy 74,4 % (Soukup, 2022).

Ministerstvo vnitra naposledy aktualizovalo čísla k 1. dubnu 2023. Podle nich vydal resort od začátku invaze celkem 504 107 dočasných ochran, z toho aktuálně se na území ČR nachází 325 742 osob s dočasnou ochranou. Poměr žen a mužů je 65 ku 35 %. V produktivním věku je 68 % držitelů dočasné ochrany, dětí 28 % a seniorů 4 % („V České republice je aktuálně 325 tisíc uprchlíků z Ukrajiny“, 2023).

Pokud jde o počet přijatých ukrajinských uprchlíků v přepočtu na obyvatele, Česká republika přijala 43 uprchlíků na 1 000 obyvatel. Na základě počtu vydaných víz tak hostí relativně nejvíce běženců Česko, což je srovnatelné vzhledem k populaci s Polskem či Estonskem . („Ukrajinská uprchlická krize: aktuální situace“, 2023). V absolutních číslech našlo v Česku útočiště téměř půl milionu ukrajinských uprchlíků, v Polsku to bylo 1,5 milionu běženců a v Německu jeden milion (Ministerstvo vnitra, 2023, s. 1; „Ukrajinská uprchlická krize: aktuální situace“, 2023). Jinými slovy počet obyvatel ČR kvůli ukrajinským běžencům nečekaně stoupl o 5 procent.

Na konci minulého roku evidovala policie na našem území celkem 636 282 Ukrajinců s legálním pobytem. V roce 2021 to bylo přitom necelých 200 tisíc lidí. K 31. prosinci 2022 v Česku legálně pobývalo také 117 265 Slováků, 66 340 Vietnamců a 43 498 Rusů. Celkově žilo v Česku legálně koncem roku 2022 1 116 154 cizinců, v roce 2021 to bylo 660 849. Šlo tedy o téměř dvojnásobný nárůst za pouhý rok („Koncem roku žilo v ČR legálně 636.282 Ukrajinců, předloni jich bylo 200.000“, 2023; Ministerstvo vnitra, 2023, s. 1).

V současnosti jsou Ukrajinci nejpočetnější národnostní menšinou v ČR. To je věc nejen suché statistiky, ale každodenního života. Jde například o 38 tisíc automobilů s ukrajinskou registrační značkou jezdících po naší zemi, které se české úřady rozhodly řešit se zpožděním až po roce („Česko zavede registr ukrajinských aut kvůli snazšímu pokutování“, 2023). Mnohem častěji slyšitelnou ukrajinštinu na ulicích a v obchodech nebo počty ukrajinských dětí a žáků ve školách. Ukrajinští uprchlíci k 30. září 2022 tvořili 2,7 % dětí a žáků (50 285) z celkového počtu dětí a žáků v českých mateřských, základních, středních školách a konzervatořích (1 850 696). Za rok války v mateřských školách přibylo navíc téměř 7 000 ukrajinských dětí, v základních školách 40 tisíc žáků. Střední školy a konzervatoře přibraly navíc 3 500 studentů z Ukrajiny, stejný počet studuje i na vysokých školách („Český vzdělávací systém už rok pomáhá ukrajinským dětem“, 2023). Válka na Ukrajině tak za rok viditelně změnila demografické složení České republiky.

Život uprchlíků a život s uprchlíky v ČR

Jak již bylo zmíněno, v České republice našlo útočiště téměř půl milionu Ukrajinců, z toho naprostá většina jsou ženy a děti. Ukrajinci zkraje dostávali víza k pobytu nad 90 dní za účelem strpění. Od 22. března 2022 pak Česko začalo poskytovat dočasnou ochranu, kterou je možné využívat do března 2024 a která dává Ukrajincům přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění, vzdělání či k pracovnímu trhu. („Koncem roku žilo v ČR legálně 636.282 Ukrajinců, předloni jich bylo 200.000“, 2023).

V roce 2022 šlo na pomoc z veřejných peněz ukrajinským uprchlíkům 20 miliard. Solidárním domácnostem stát za ubytování uprchlíků vyplatil 1,8 miliardy korun, další peníze šly krajům na poskytování nouzového ubytování. Pokud jde o samotné uprchlíky, tak ti na humanitárních dávkách za minulý rok obdrželi 9,4 miliardy korun (Nguyen, 2023). Pokud jde o náklady na uprchlíky, tak Česko je má po Polsku druhé nejvyšší v rámci EU. Od ledna 2022 do ledna 2023 je Kielský institut pro ekonomiku odhadl na zhruba 0,8 % HDP a spočítal náklady na uprchlíky ve výši 1,96 miliard eur, tedy přes 46 miliard korun (Trebesch et al. 2023, s. 29-31). Podle ministerstva financí ale byly náklady menší. Celkové výdaje na ukrajinskou uprchlickou krizi do 31. března 2023 byly 33,5 miliardy korun, z toho největší výdaje byly na sociální dávky (11,1 miliardy Kč), na zdravotní péči šlo 5,6 miliardy korun a na výdaje spojené s ubytováním 6,8 miliardy Kč („Výdaje na uprchlickou krizi z Ukrajiny zatím byly 33,5 miliard“).

Právě udělování dočasné ochrany přispělo k rychlejší integraci ukrajinských uprchlíků, na druhou stranu se však mnoho Ukrajinců stále potýká s problémy s penězi, hledáním práce a bydlení. Podle průzkumu téměř čtyři pětiny ukrajinských uprchlíků řešilo finanční problémy – s penězi vycházelo velmi obtížně 23 % běženců, stejný podíl vycházel s penězi obtížně a zhruba třetina měla nějaký problém vyjít s penězi. Na přelomu loňského srpna a září mělo příjem z práce 35 % uprchlíků, úspory využívalo 26 %, pomoc od rodiny na Ukrajině 24 %, penzi 13 % a půjčené peníze 10 %. Sociální dávky uvádělo jako součást příjmu 41 % ukrajinských běženců („Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků“, 2023).

V srpnu 2022 mělo v Česku práci 107 tisíc uprchlíků s vízem k ochraně a loni v prosinci ministr Jurečka uvedl, že si práci našlo 115 tisíc ukrajinských uprchlíků, z toho čtyři pětiny jsou řádně zaměstnaní nebo pracují na dohodu. Letos v dubnu ale počet klesl, podle Jurečky pracovalo 98 tisíc uprchlíků („Práci má 107.000 uprchlíků s vízem k ochraně, Jurečka to označil za úspěch“, 2022; „Sněmovna schválila pravidla prodloužení dočasné ochrany uprchlíků z Ukrajiny“, 2023; „Jurečka: V Česku teď pracuje 98.000 uprchlíků z Ukrajiny“, 2023).

Na odvodech uprchlíci do státní kasy za rok 2022 zaplatili 8 miliard korun, z toho polovinu částky na zdravotním pojištění (Ministerstvo vnitra, 2023, s. 1; „Dočasnou ochranu v ČR loni získalo 473.216 ukrajinských uprchlíků před válkou“. 2023; „Ukrajínští uprchlíci zaplatili v Česku osm miliard korun na odvodech. Zaměstnaných je téměř 100 000“. 2023). Jistým problémem také je, že řada zaměstnaných volí zkrácené pracovní úvazky na dohodu o provedení práce s výdělkem do 10 tisíc, což dotyčné osvobozuje od plateb do zdravotního a sociálního systému. Navíc k tomu mohou počítat se humanitární dávkou. Na tu mají nárok děti i dospělí a po dobu prvních šesti měsíců činí 5 000 korun měsíčně. Poté v případě dětí do 18 let je měsíční výše humanitární dávky 3 490 korun, u cizinců starších 18 let pak 4 860 Kč („Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich zaměstnavatele“, 2023; „Česko si půjčí deset miliard na pomoc Ukrajincům“, 2023). Závislost na sociálních dávkách však v čase slábla. Podle ministra Jurečky se ale většina Ukrajinců snaží postavit se na vlastní nohy, letos v březnu humanitární finanční dávku pobíralo asi 96 tisíc uprchlíků, před rokem dávku dostávalo skoro 250 tisíc lidí (Pohanka, 2023).

Uplatnění Ukrajinci nejčastěji nacházejí ve Středočeském a Plzeňském kraji a také v Praze. Pracují většinou jako montážní dělníci, obsluha strojů nebo pomocníci ve stavebnictví, výrobě či dopravě („Počet dávek vyplacených uprchlíkům z Ukrajiny klesá, stále častěji nacházejí uplatnění na trhu práce“, 2022). Dvě třetiny uprchlíků však v Česku pracují v nižších (23 %) nebo výrazně nižších (40 %) kvalifikacích, než tomu bylo na Ukrajině, vyplynulo z průzkumu PAQ Research („Většina ukrajinských uprchlíků má práci, vážne ale výuka češtiny, uvedl sociolog“, 2023). Některé údaje mluví až o 80 % uprchlíků pracujících na nízkokvalifikovaných profesích, což je však dáno také poptávkou ze strany zaměstnavatelů. Stávající vláda každopádně zaspala kolem registrace uprchlíků a při mapování jejich kvalifikace. Teprve po více než roce uprchlické vlny byl letos od 1. dubna spuštěn registr pracovníků s vízem k ochraně („Jurečka: V Česku teď pracuje 98.000 uprchlíků z Ukrajiny“).

Důvody, proč Ukrajinci pracují na nižších pozicích, jsou za prvé nedostatečná znalost češtiny a za druhé kvůli neuznávání kvalifikací ze strany českých úřadů. Pokud jde o jazyk, ministerstvo práce sice prostřednictvím úřadů práce poskytuje kurzy češtiny, počet absolventů ale podle ministra Jurečky neodpovídá vytyčeným cílům („Jurečka: V Česku teď pracuje 98.000 uprchlíků z Ukrajiny“). Podle jiného průzkumu však nejde o zas tak zásadní otázku. Agentura EU pro základní práva (FRA) zjistila, že v Česku spolu se Slovenskem a Polskem mají uprchlíci nejmenší problémy dorozumět se místním jazykem („Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků“, 2023).

Větší překážkou v přístupu na vyšší pozice je bezesporu uznávání kvalifikací, což znemožňuje uprchlíkům získávat lépe placenou práci. Podle ředitelky Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty Andrey Krchové některé ženy berou méně než 100 korun na hodinu (Křovák, 2023). V této souvislosti je však třeba připomenout, že nemusí jít primárně o nějakou neústupnost českých úřadů, ale o rozdílné standardy ve vzdělávání, požadavky na aprobační nebo evropskou legislativu, což je příklad zaměstnávání Ukrajinců ve zdravotnictví („Nemůžeme zjednodušit uznávání kvalifikací ukrajinských zdravotníků, říká ministr Válek“, 2022).

Také v bytové oblasti není situace vůbec jednoduchá. Problémy se stabilním bydlením jsou přitom jednou z hlavních výzev, kterým Ukrajinci v Česku čelí. V druhé polovině minulého roku sice stoupl počet těch, kteří žijí v běžných nájmech místo solidárního bydlení. Na ubytovnách ale zůstávala stále zhruba čtvrtina a toto číslo se příliš nezměnilo („Většina ukrajinských uprchlíků má práci, vážne ale výuka češtiny, uvedl sociolog“, 2023).

Podle průzkumu Agentury EU pro základní práva (FRA), v soukromí bydlí 54 % uprchlíků, pětina je v ubytování hotelového typu a 9 % žije v domě nebo bytě poskytnutém úřady. Plně nebo částečně za ubytování platí 55 % lidí, 43 % bydlelo v době průzkumu bez placení („Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků“, 2023). Navíc v nouzovém ubytování přebývá stále zhruba 70 tisíc lidí, kteří případným zpřísněním podmínek budou muset najít stabilní bydlení („Většina ukrajinských uprchlíků má práci, vážne ale výuka češtiny, uvedl sociolog“, 2023; Král, 2023).

Ředitelka Sdružení pro integraci a migraci Magda Faltová upozornila, že bydlení je předpokladem k budování sociálních vazeb, začlenění dětí do místních škol, registraci u lékaře a zapojení do volnočasových aktivit. Nevyhovující ubytování pak má za následek fluktuaci na pracovním trhu i neochotu nebo neschopnost věnovat energii například učení se češtiny. Zvláště pak kombinace života na ubytovně a absence zaměstnání markantně ztěžuje integraci těchto osob (Nguyen, 2023).

Rovnice o mnoho neznámých

Některé země jako Polsko začaly svoji politiku vůči Ukrajincům již před časem zpřísnovat (Křovák, 2023). Také tlak ze strany českých úřadů, aby se Ukrajinci postavili na vlastní nohy, je po roce války mnohem citelnější.

V současnosti je v parlamentu novela, která má zpřísnit pobírání humanitární dávky 4 860 korun (ve výši životního minima). Uprchlíci by ji nově mohli čerpat maximálně 150 dnů. Po pěti měsících budou pobírat jen existenční minimum, tedy 3 130 Kč s výjimkou zranitelných osob (děti, senioři, těhotné ženy, matky s nejmenšími dětmi, zdravotně postižení nebo lidé pečující o nemohoucí blízké). Solidární příspěvek má být nově jen pro lidi, kteří běžence ubytují u sebe doma, a ne pro ty, kteří uprchlíkům nabídnou k obývání celý svůj byt. Podobně by se mělo omezit i nouzové ubytování, které poskytuje stát (Nguyen, 2023).

Je otázka, nakolik tato chystaná opatření ovlivní postoj ukrajinských uprchlíků. Podle odhadů ministerstva vnitra se zatím zhruba pětina uprchlíků vrátila z Česka na Ukrajinu („Dočasnou ochranu v ČR loni získalo 473.216 ukrajinských uprchlíků před válkou“, 2023; „V České republice je aktuálně 325 tisíc uprchlíků z Ukrajiny“, 2023). Z průzkumu Agentury EU pro základní práva (FRA) vyplynulo, že 37 % Ukrajinců se plánuje vrátit z Česka domů, zhruba stejný podíl chce v ČR zůstat, nebo zůstat a pravidelně dojíždět na Ukrajinu a 20 % respondentů se ještě nerozhodlo („Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků“, 2023).

Tereza Freidingerová z Fakulty sociálních věd UK předpokládá, že čím déle budou ukrajinští uprchlíci v Česku, tím složitější pro ně bude návrat domů. „Studie ukazují, že když období strávené v cizí zemi trvá déle než rok, tak se ti lidé mnohem méně vrací. A pokud se vrací, tak třeba až na důchod. I proto bude strašně záležet na tom, jakou reintegrační politiku Kyjev nastaví,“ uvedla Freidingerová (Křovák, 2023). Fluktuace a přechody ukrajinských hranic jsou stále vysoké. Ze statistik vyplývá, že od zahájení ruské invaze 24. února 2022 do 7. března 2023 přešlo hranici z Ukrajiny 19,3 milionu lidí, směrem do Ukrajiny to bylo 10,8 milionu („Cumulative number of border crossings from and to Ukraine after Russia's invasion from February 24, 2022 to March 7, 2023“, 2023).

Rozhodnutí, zda v Česku zůstat, nebo odejít, může ovlivnit i celková atmosféra v zemi. Téměř čtvrtina přichozích v Ukrajinu v průzkumu uvedla, že se jim v ČR nedostává rovného zacházení. Zřídka se s podobným přístupem setkalo 44 %, nikdy 29 %. („Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků“, 2023).

Ačkoli se ve společnosti začíná projevovat únava z války a jejích dopadů, a zejména na sociálních sítích se šíří různé fámy a pomluvy, expert na migraci Ondřej Klípa z Fakulty sociálních věd UK upozornil na skutečnost, že se postupně mění pohled Čechů na Ukrajince. Důvodem je fakt, že do ČR přišli často výrazně vzdělanější lidé, než jsou ukrajínští dělníci pracující na stavbách. Navíc skutečnost, že Ukrajinci jsou schopni se zapojit do trhu práce obrušuje negativní nálady proti uprchlíkům zejména ve vztahu ekonomickém, tvrdí Klípa (Křovák, 2023).

Závěr

Zda jsou ukrajínští uprchlíci dočasní spolubydlíci nebo noví občané, stále není jisté. Po více než roce války 37 % uprchlíků deklaruje ochotu vrátit se na Ukrajinu, stejný počet ale v České republice plánuje zůstat. Lze navíc předpokládat, že s časem bude počet běženců, kteří se budou chtít vrátit domů, klesat. To vyvolává nutnost řešit ve střednědobém a dlouhodobém horizontu řadu problémů počínaje školstvím, přes zdravotnictví až po bydlení. Jde přesně o ty oblasti, které chronicky trápily Česko ještě před uprchlickou vlnou, která zvedla počet obyvatel v naší zemi o zhruba 5 %. Naprostá většina uprchlíků bude chtít mít důstojnou práci, bydlení a uplatnění nejen pro sebe, ale i pro své děti. Letošní potíže se zápisy prvňáčků stejně jako nedostatek míst ve školkách a přetlak na středních školách je jen špičkou ledovce problémů, kterým bude celá společnost čelit.

V krátkodobém časovém horizontu je třeba řešit integraci uprchlíků, tedy zejména zapojení do pracovního procesu. V Česku se aktuálně nachází přibližně 325 tisíc uprchlíků, z toho je v produktivním věku 68 %, což odpovídá počtu cca 221 tisíc osob. Z tohoto počtu však podle posledních čísel pracuje 98 tisíc lidí, tedy asi 44 % běženců. Zhruba stejný počet ukrajinských uprchlíků (96 tisíc), pobírá humanitární dávky a nepracuje. To je dáno zčásti demografickým složením (ženy s dětmi), ekonomickým zázemím běženců (vyšším než u ukrajinských dělníků) i nabízenými pracovními pozicemi (většinou manuální a nepříliš honorovaná práce), nejsou to však jistě jediné faktory.

Přestože okamžitou pomoc nasadila Fialova vláda velmi rychle, k řešení doprovodných problémů se příliš nemá, o čemž svědčí např. dosud chybějící registrace profesí ukrajinských uprchlíků, nedávno spuštěná registrace uprchlíků, kteří v Česku získali zaměstnání či stále benevolentní systém dávek pro běžence. Za běžné situace by ČR tyto výzvy jistě zvládla a vládní liknavost by byla jen nepříjemnou překážkou, jenže nežijeme v „normální“ době. Ve spojitosti s rekordní inflací, zdražováním a vysokými cenami energií, kde Fialova vláda ve srovnání s ostatními zeměmi Evropské unie selhává, se problémy budou znásobovat. Reálně hrozí vyostření situace, což není dobrá zpráva pro společnost.

Z dosavadního přístupu vlády to vypadá, že Fialův kabinet se spíše rozhoduje reaktivně než proaktivně. Bez systematického přístupu a dlouhodobé strategie (ať už počítá s návratem většiny uprchlíků na Ukrajinu, či naopak jejich integrací) se však v blízké budoucnosti pravděpodobně objeví problémy, se kterými nikdo nepočítal a které bude pak velmi nákladné či možná dokonce nemožné řešit.

Zdroje

"Cumulative number of border crossings from and to Ukraine after Russia's invasion from February 24, 2022 to March 7, 2023" (2023). Statista.com. <https://www.statista.com/statistics/1310270/number-of-refugees-from-ukraine/>

"Česko si půjčí deset miliard na pomoc Ukrajincům". (2023). Fintag.cz. https://www.fintag.cz/2022/10/21/cesko-si-pujci-u-ceb-deset-miliard-na-pomoc-ukrajincum/?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu

"Česko zavede registr ukrajinských aut kvůli snazšímu pokutování". (2023). Novinky.cz. <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-ministerstvo-dopravy-pripravuje-registr-ukrajinskyh-vozidel-40427781>

"Český vzdělávací systém už rok pomáhá ukrajinským dětem". (2023) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. <https://www.msmt.cz/rok-s-ukrajinskymi-uprchliky-v-ceskych-skolach>

"Dočasnou ochranu v ČR loni získalo 473.216 ukrajinských uprchlíků před válkou". 2023. České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2305214>

Gavali, P. (2023). Mapped: Ukrainian Refugee Destinations by the Numbers. Visual Capitalist. <https://www.visualcapitalist.com/cp/mapped-ukrainian-refugee-destinations/>

"Jurečka: V Česku teď pracuje 98.000 uprchlíků z Ukrajiny". (2023). České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/jurecka-v-cesku-ved-pracuje-98-000-uprchliku-z-ukrajiny/2350503>

"Koncem roku žilo v ČR legálně 636.282 Ukrajinců, předloni jich bylo 200.000". (2023). České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2315383>

Král, P. (2023). "V nouzovém ubytování je stále přes 70 tisíc uprchlíků, musíme je postupně dostat do běžného bydlení, říká Šimáčková Laurenčíková". ČRo Radiožurnál. <https://radiozurnal.rozhlas.cz/v-nouzovem-ubytovani-je-stale-pres-70-tisic-uprchliku-musime-je-postupne-dostat-8932425>

Křovák, J. (2023). "Uznat vzdělání Ukrajinců je v Česku hluboký problém. Polsko v postoji přiosťruje". Echo24. <https://echo24.cz/a/H4V6V/zpravy-domaci-cesko-valka-ukrajina-migrace-uprchlici-trh-prace-ukrajinci>

Ministerstvo vnitra. 2023. Čtvrtletní zpráva o migraci za IV. Čtvrtletí 2022. <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zprava-o-migraci-za-iv-ctvrtleti-2022.aspx>

"Nemůžeme zjednodušit uznávání kvalifikací ukrajinských zdravotníků, říká ministr Válek". (2022). ČT24.cz. <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3456950-nemuzeme-zjednodusit-uznavani-kvalifikaci-ukrajinskyh-zdravotniku-rika-ministr-valek>

Nguyen, T. L. (2023). "Česko přijalo od začátku války na půl milionu Ukrajinců. Integrace však vážne". E15.cz. <https://www.e15.cz/valka-na-ukrajine/cesko-prijalo-od-zacatku-valky-na-pul-milionu-ukrajincu-integrace-vsak-vazne-1396606>

"Počet dávek vyplacených uprchlíkům z Ukrajiny klesá, stále častěji nacházejí uplatnění na trhu práce". (2022). Ministerstvo práce a sociálních věcí. <https://www.mpsv.cz/-/pocet-davek-vyplacenyh-uprchlikum-z-ukrajiny-klesa-stale-casteji-nachazeji-uplatneni-na-trhu-prace>

Pohanka, V. (2023). "Rok války aneb Ukrajinci v Česku. Pomoc státu klesá, uprchlíci se o sebe chtějí postarat sami". Český rozhlas. <https://plus.rozhlas.cz/rok-valky-aneb-ukrajinci-v-cesku-pomoc-statu-klesa-uprchlici-se-o-sebe-chteji-8943330>

"Pomoc pro občany Ukrajiny a jejich zaměstnavatele". (2023). Úřad práce ČR. <https://www.uradprace.cz/pomoc-pro-obcany-ukrajiny-a-jejich-zamestnavatele>

"Průzkum: Vrátit se na Ukrajinu z ČR plánuje 37 procent ukrajinských uprchlíků". (2023). České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2331932>

"Sněmovna schválila pravidla prodloužení dočasné ochrany uprchlíků z Ukrajiny". (2023). Deník N. <https://denikn.cz/minuta/1030789/>

Soukup, J. (2022). "Kdo jsou ukrajinští uprchlíci v Česku? Ženy a děti, ukazují data". Novinky.cz. <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-kdo-jsou-ukrajinsti-uprchlici-v-cesku-zeny-a-deti-ukazuji-data-40395018>

Trebesch, C. et al. (2023). The Ukraine Support Tracker: Which countries help Ukraine and how? Kiel Working Paper. Kiel Institute for the World Economy. <https://www.ifw-kiel.de/publications/kiel-working-papers/2022/the-ukraine-support-tracker-which-countries-help-ukraine-and-how-17204>

"Ukrajinská uprchlická krize: aktuální situace". (2023). Člověk v tísni. <https://www.clovekvtisni.cz/ukrajinska-krize-v-historickem-kontextu-8589gp>

"Ukrajínští uprchlíci zaplatili v Česku osm miliard korun na odvodech. Zaměstnaných je téměř 100 000". 2023. iRozhlas.cz. https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ukrajina-uprchlici-cesko-odvody-finance-2301251850_bko

"V České republice je aktuálně 325 tisíc uprchlíků z Ukrajiny". (2023). Ministerstvo vnitra. <https://www.mvcr.cz/clanek/v-ceske-republice-je-aktualne-325-tisic-uprchliku-z-ukrajiny.aspx>

"Většina ukrajinských uprchlíků má práci, vážne ale výuka češtiny, uvedl sociolog". (2023). České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2345330>

"Výdaje na uprchlickou krizi z Ukrajiny zatím byly 33,5 miliard". (2023). České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vydaje-na-uprchlickou-krizi-z-ukrajiny-zatim-byly-33-5-miliard/2351910>

Autor

JAN ROVENSKÝ

Analytik

Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor anglistika a politologie, v roce 2008 získal doktorát z politické teorie na univerzitě LUISS Guido Carli v Římě. Patnáct let pracoval v deníku Právo, kde zprvu působil v zahraniční redakci. Od roku 2009 pracoval v politickém oddělení, od roku 2018 do ledna 2021 na pozici zástupce šéfredaktora. Od února 2021 je poradcem předsedy hnutí ANO v oblasti médií.

Vydavatel

INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

Posláním Institutu je zkvalitňování českého politického a veřejného prostředí prostřednictvím profesionální a otevřené diskuse a vytvoření živé platformy, která pojmenovává zásadní problémy, vypracovává jejich analýzy a nabízí recepty pro jejich řešení formou spolupráce expertů a politiků, mezinárodních konferencí, seminářů, veřejných diskuzí, politických a společenských analýz dostupných celé české společnosti. Jsme přesvědčeni, že otevřená odborná diskuse a poznání podstaty a příčin jednotlivých problémů jsou nutným předpokladem jakéhokoli úspěšného řešení problémů současné společnosti.

Martinská 2, 110 00 Praha 1

+420 602 502 674

www.politikaspolecnost.cz

office@politikaspolecnost.cz